

Innst. 253 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra helse- og omsorgskomiteen

Dokument 8:27 S (2015–2016)

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Guri Melby og Sveinung Rotevatn om heving av alkoholgrensen for øl som selges i dagligvarefor- retninger

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endring i alkoholloven slik at det åpnes for salg av øl med alkoholinnhold inntil 7 volumprosent i dagligvareforretninger.»

Forslagsstillerne viser til at det frem til 1993 var tillatt å selge sterkøl (øl med alkoholinnhold opptil 7 volumprosent) i dagligvareforretninger. I 1992 vedtok Stortinget å redusere grensen for alkoholinnhold i øl som kunne selges i dagligvareforretningene til 4,7 volumprosent. Vinmonopolet har i dag enerett på salg av øl med alkoholinnhold over 4,7 volumprosent.

Forslagsstillerne mener at bryggerinæringen på dette tidspunktet så svært annerledes ut enn den gjør i dag. Den gangen fantes det 15 bryggerier i Norge, som alle brygget de samme øltypene med omtrent samme alkoholstyrke. I dag finnes det over 160 norske bryggerier, som brygger et stort antall øltyper og -stiler. Disse øltypene passer ofte ikke inn i et regelverk laget med utgangspunkt i den klassiske pilsneren. De nye bryggeriene lager øltyper som ofte ligger mellom 5,5 og 7 volumprosent alkohol. For disse aktørene er det ikke alltid enkelt å få innpass på

Vinmonopolet, og de fleste er derfor henvist til å selge ølet sine til puber og utesteder.

Dagens ordning er laget med utgangspunkt i de øltypene som produseres av de store industribryggeriene, og forslagsstillerne mener derfor ordningen favoriserer disse. Små- og mikrobryggerier er etter hvert blitt en betydelig næring i Norge, men sliter med et regelverk som ikke lar dem slippe til for å selge de varene de produserer. De får heller ikke selge store deler av egen produksjon fra eget bryggeri.

Ifølge forslagsstillerne vil et mer moderne regelverk for omsetning av øl i dagligvareforretninger være gunstig for den voksende bryggerinæringen. Om man går tilbake til en grense på 7 volumprosent alkoholinnhold i øl som tillates solgt i dagligvareforretninger, slik regelverket var før 1993, vil bryggeriene kunne selge en vesentlig større del av sitt sortiment til butikker. De vil også, dersom de har salgsbevilling, kunne selge en større del av egen portefølje fra eget bryggeri eller i spesialforretninger for øl, som det i dag er vanskelig å etablere på grunn av grensen for alkoholinnhold i varer solgt utenfor Vinmonopolet. Det er også flere steder i landet lang avstand til nærmeste vinmonopol, og en økt alkoholgrense vil gi et bedre utvalg av drikkevarer med lavt alkoholinnhold i slike områder, i tillegg til en generelt større valgfrihet for forbrukere.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ruth Grung, Ingvild Kjerkol, Tove Karoline Knutsen, Torgeir Micaelsen og Freddy de Ruiter, fra Høyre, Kristin Ørmen Johnsen, Elisabeth Røbekk Nørve, Sveinung Stensland

og Tone Wilhelmsen Trøen, fra Fremskrittspartiet, Bård Hoksrud, lederen Kari Kjønnaas Kjos og Morten Wold, fra Kristelig Folkeparti, Olaug V. Bollestad, fra Senterpartiet, Kjersti Toppe, og fra Venstre, Ketil Kjenseth, viser til representantforslag fra Venstre om heving av alkoholgrensen for øl som selges i dagligvareforretninger. Representantforslaget viser til at Stortinget i 1992 vedtok å redusere grensen for alkoholinnhold i øl som kunne selges i butikk til 4,7 volumprosent, og at salg av øl med sterkere alkoholinnhold fra det tidspunkt ble overført til Vinmonopolet. Forslagsstillerne mener at bryggerinæringen ser svært annerledes ut i dag og at et stort mangfold av norske bryggerier brygger øl som ofte ligger mellom 5,5 og 7 volumprosent alkohol. Forslagsstillerne mener dagens ordning er laget med utgangspunkt i de øltypene som produseres av de store industribryggeriene, at ordningen favoriserer disse, og at de mange små- og mikrobryggeriene sliter med et regelverk som ikke tillater salg av deres produkter i dagligvareforretninger.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, viser til at forslagsstillerne ber regjeringen fremme forslag til endring i alkoholloven slik at det åpnes for salg av øl med alkoholinnhold inntil 7 volumprosent i dagligvareforretninger. Flertallet har gjennomført åpen komitéhøring i saken. På høringen uttalte Bryggeri- og drikkevareforeningen at de ikke støttet forslaget, både av nærings- og alkoholpolitiske grunner. Vin- og brennevinleverandørenes forening anbefalte komiteen å ikke gå inn for forslaget, fordi dette ville svekke Vinmonopolets situasjon og gi forbrukerne et dårligere tilbud.

Flertallet viser videre til at helse- og omsorgsministeren i sitt brev til komiteen datert 18. januar 2016 heller ikke anbefaler Stortinget å vedta forslaget, og begrunner dette med at forslaget vil kunne undergrave Vinmonopolets rolle som alkoholpolitisk virkemiddel. I tillegg fremhever statsråden at forslaget kun omhandler øl, og ikke andre produkter med tilsvarende alkoholprosent. Forslaget kan være i strid med EØS-avtalen, som krever at Norge i sin regulering av omsetning av alkoholholdige drikkevarer likebehandler norske og utenlandske produkter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre mener det vil være god distriktpolitikk å åpne for salg av øl med et alkoholinnhold på inntil 7 volumprosent. Disse medlemmer viser til at ølbrygging har lange tradisjoner i Norge, og at forslaget vil gjøre det enklere for de

mange små bryggeriene både å brygge øltypene de spesialiserer seg i, og å selge dem, siden mange distrikter har dårlig tilgjengelighet på Vinmonopolet. Disse medlemmer mener at dagens regelverk er utdatert, både med tanke på bryggerinæringens utvikling på 2000-tallet og forbrukernes endrede vaner og preferanser. Disse medlemmer viser til at hovedlinjene i alkoholpolitikken ligger fast, og at dette ikke vil være for en liberalisering å regne, men en måte å gjøre gode, lokale produkter med lavt alkoholinnhold mer tilgjengelige på. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endringer i alkoholloven slik at det åpnes for salg av øl med alkoholinnhold inntil 7 volumprosent i dagligvareforretninger, med forbehold om at dette ikke utfordrer den særnorske avtalen om vinmonopol og forholdet til EØS-avtalen.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet, viser til at alkohol, ifølge WHO, er den nest største risikofaktoren for sykdomsbyrde i Europa. Flertallet står for en alkoholpolitikk med begrenset tilgjengelighet for å redusere skadevirkninger av alkohol, samtidig som befolkningen skal sikres god tilgang til kvalitetsvarer på vinmonopol, og i dagligvareforretninger for varer med lavere alkoholprosent. Flertallet støtter også opp under lokal mattradisjon og utvikling av mikrobryggerier.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, vil videre peke på at det av hensyn til likebehandling av produkter ikke er anledning til å åpne opp for kun øl – en endring må derfor gjelde alle alkoholholdige produkter opp til 7 volumprosent. Dette flertallet vil påpeke at dette vil kunne medføre at vi får ferdigblandede drikker/drinker basert på brennevin med tilpasset alkoholvolum, samt vin og ulike typer rusbrus med sterkere alkoholinnhold enn det som selges i butikk i dag.

Dette flertallet viser til at den EØS-rettslige begrunnelsen for vinmonopolordningen er basert på hensynet til folkehelsen. En forutsetning for fortsatt å ha en vinmonopolordning er at dette tiltaket inngår som del av en restriktiv, helhetlig og konsistent alkoholpolitikk. Dette flertallet vil vise til at å flytte salg av produkter mellom 4,7 volumprosent og 7 volumprosent fra Vinmonopolet til dagligvarehandelen vil kunne innebære at det kan stilles spørsmål fra EUs side om alkoholpolitikken fremdeles er konsistent.

Dette flertallet vil videre påpeke at det også er slik at en endring som skissert i forslaget vil ta

andeler fra Vinmonopolet. Dette kan medføre et press på Vinmonopolets økonomi, som kommer i tillegg til utfordringer med grenshandel og smugling. Dette flertallet er bekymret for at forslaget kan bidra til å svekke Vinmonopolets stilling som alkoholpolitisk virkemiddel.

Et vinmonopol med høy legitimitet i befolkningen er viktig for norsk alkoholpolitikk. For å sikre et tilstrekkelig antall utsalg over hele landet og med høy kvalitet, må Vinmonopolet ha et bredt spekter av produkter og tilstrekkelig salgsvolum. Ved å ta ut sterkøl svekkes forretningsgrunnlaget.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil bemerke at bekymringen for at EU kan true vinmonopolordningen også er et eksempel på hvordan EØS-avtalen griper inn i det som burde være nasjonale anliggender og avgjøres av det folkevalgte Stortinget. Dette medlem viser til at Senterpartiet vil si opp EØS-avtalen og erstatte den med handels- og samarbeidsavtaler med EU.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, viser til at Vinmonopolet har tatt konsekvensen av økt interesse og konsum av øl, og at det i 2016 har åpnet to pilot-pol med utvidet øl-avdeling i eksisterende pol i Trondheim og Sandnes. Denne ordningen skal evalueres, og flertallet mener det deretter bør vurderes å etablere tilsvarende avdelinger i andre pol. Slik hegnes det om Vinmonopolets rolle, samtidig som det tilrettelegges for lokalt næringsliv og lokale produsenter. Flertallet viser videre til at det i dag er over 300 vinmonopolutsalg i Norge, og de kommunene som ikke har vinmonopol, får levert gratis varer bestilt på nett.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet, vil videre fremheve at næringsaktørene sely, gjennom Bryggeri- og drikkevareforeningen og Vin- og brennevinleverandørenes forening, ikke har støttet representantforslaget. Bryggeri- og drikkevareforeningen viser blant annet til at flere nye produkter i dagligvarehandelen vil gi langt større konkurranse, og at de små produsentene har mest å tape på dette. Det pekes videre på at to salgskanaler bidrar til større omsetning enn én. Dette flertallet peker på at småskalaprodusentene vil ha utfordringer med å få samme nasjonale dekning i dagligvarehandelen som de i dag får gjennom Vinmonopolet. Sterkøl er en produktgruppe som har vokst mye de siste årene, og Vinmonopolet arbeider med å få etablert egne avdelinger for øl i noen utvalgte butikker. Dette fler-

tallet mener derfor forslaget vil være negativt for småskalaprodusentene, særlig med tanke på at næringen selv ikke støtter forslaget.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, mener Vinmonopolet har etablert gode rutiner for å sikre sosial kontroll og unngå salg av alkoholholdig drikk til personer under 18 og under 20 år. Vin- og brennevinleverandørenes forening peker i sitt innspill til komitéhøringen på at Juventes undersøkelser viser at dagligvarehandelen ikke er like god til å utøve sosial kontroll som Vinmonopolet. De peker videre på at ungdom i hovedsak debutterer med øl fra dagligvarebutikkene, og at en økt tilgjengelighet til alkohol kan føre til økt forbruk og flere alkoholrelaterte skader.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet mener det er oppsiktsvekkende at partier som har signert avtaler om at hovedlinjene i alkoholpolitikken skal ligge fast, har ulike oppfatninger om hva dette skal eller kan innebære. Disse medlemmer viser til statsrådets svar til komiteen, der det presiseres at en vesentlig del av hovedlinjene i alkoholpolitikken ifølge regjeringen er at salg av alkoholholdig drikke over 4,7 volumprosent fortsatt skal forbeholdes Vinmonopolet. Disse medlemmer viser til at statsråden argumenterer med hensynet til folkehelsen, og støtter dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til at Verdens helseorganisasjon rangerer alkohol som nummer åtte av de viktigste risikofaktorene for tap av leveår, mens narkotikabruk blir rangert som nummer ti. Alkohol er uten sammenligning det mest brukte rusmiddelet. Det registrerte alkoholkonsumet i Norge er økt med 33 prosent siden 1993, men er flatet ut siden 2008. Det har samtidig vært markert økning i alkoholrelatert sykkelighet og innleggelse i sykehus. Man regner med at 17 prosent av befolkningen har et risikofyllt alkoholforbruk.

Disse medlemmer mener det trengs en kraftig innsats for forebygging og behandling av alkoholrelaterte ruslidelser. Forebygging må skje gjennom den generelle alkoholpolitikken. Disse medlemmer vil fraråde å liberalisere alkoholpolitikken i Norge og svekke Vinmonopolets stilling, som dette forslaget ville ført til.

Disse medlemmer viser til at det er et vedtatt mål i folkehelsepolitikken i Norge at innen 2025 skal skadelig bruk av alkohol være redusert med minst 10 prosent.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser også til at helse- og omsorgskomiteen har fått oversendt til behandling Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kjersti Toppe og Olaug V. Bollestad om å utarbeide en nasjonal alkoholstrategi – Dokument 8:42 S (2015–2016), der et hovedformål med den foreslåtte strategien nettopp er å bidra til å nå målet om 10 prosent skadereduksjon av alkoholbruk.

Disse medlemmer mener at å tillate sterkøl i dagligvarebutikker vil være et steg i feil retning i folkehelsepolitikken. Disse medlemmer merker seg at dette forslaget føyer seg inn i rekken av alkoholliberale forslag som partiet Venstre fremmer eller støtter. Dette forslaget er ikke ønsket fra næringen, det viste komiteens høring, og det har heller ikke vært noe sterkt krav blant forbrukerne om å innføre en slik ordning.

Disse medlemmer viser til at norsk alkoholpolitikk over lang tid har vært restriktiv, og Norge har som en konsekvens av dette et lavere alkoholkonsum og færre skader enn andre europeiske land. Disse medlemmer merker seg at Venstres representantforslag om heving av alkoholgrensen for øl som selges i dagligvareforretninger begrunnes ut ifra næringspolitiske perspektiver. Disse medlemmer er opptatt av å videreføre en konsekvent og restriktiv alkoholpolitikk, og mener hensynet til befolkningens helse og solidaritet med dem som sliter, må veie tyngst i alkoholpolitikken. De senere årene har omfanget av rusmiddelbruk blant ungdom gått markant ned. De siste 10–15 årene har det imidlertid vært en betydelig økning i det totale alkoholkonsumet i Norge. Disse medlemmer påpeker at det er godt dokumentert at en restriktiv rusmiddelpolitikk har god effekt. Det er den store gruppen med moderat forbruk av rusmidler, først og fremst alkohol, som forårsaker mest skade og sykdom, og som påfører samfunnet de største kostnadene.

Store deler av skadeomfanget ved rusmiddelmissbruk er knyttet til flertallet som har et relativt lavt forbruk. Dette underbygger behovet for videreføring av de svært virksomme universelle og regulatoriske virkemidlene. Pris og tilgjengelighet er to av de mest effektive virkemidlene for å føre en konsekvent og restriktiv alkoholpolitikk. Disse medlemmer er sterkt kritisk til å gjøre produkter med høyere alkoholprosent tilgjengelig i dagligvareforretninger, da dette undergraver og utfordrer norsk alkoholpolitikk. Som Actis – Rusfeltets samarbeidsorgan påpeker, er forslaget en dårlig strategi for å få ned det helseskadelige forbruket. Disse medlemmer stiller seg spørrende til at representantene i Dokument 8:27 S (2015–2016) mener endringene vil kunne bidra til å nå alkoholpolitiske målsettinger og være gunstig for folkehelsen. Det påpekes følgende:

«Dersom man åpner for salg av sterkøl i dagligvareforretninger, vil det bli mulig for forbrukere å oppsøke et bredere utvalg øl uten å måtte ta turen mellom brennevinshyllene man finner i Vinmonopolets butikker. Å vri forbruket fra alkoholsterke produkter som brennevin til alkoholsvakere produkter som øl, vil være i tråd med Norges alkoholpolitiske målsettinger og også være gunstig for folkehelsen.»

Disse medlemmer lurer på holdet i denne påstanden, og lurer videre på om representantene fra Venstre erkjenner at argumentet er desto mer gyldig med motsatt fortegn. Dette ved at forbrukerne i dagligvaren velger bort produkter med lav alkoholprosent eller uten alkohol, til fordel for et bredt og variert sortiment med sterkøl tilgjengelig i dagligvarebutikkene. Disse medlemmer er spesielt bekymret for at en slik endring kan påvirke unges alkoholbruk og salg til mindreårige. Som Vin- og brennevinforeningen påpeker, debuterer unge i størst grad med øl fra dagligvareforretninger, og økt tilgjengelighet for ølprodukter med høyere alkoholprosent vil kunne resultere i økt forbruk og flere alkoholskader. Som Actis også viser til i sitt høringsinnspill, har Juventes skjenkekontroll over mange år vist at over 30 prosent av dagligvarebutikkene selger alkohol til mindreårige. Disse medlemmer mener i likhet med Actis at det vil være uansvarlig å la en bransje som ikke klarer å kontrollere salg av vanlig øl, få ansvaret for å selge enda sterkere varer.

Disse medlemmer viser til at vinmonopolordningen er under stadig press, og at ordningen er avhengig av folkelig oppslutning og legitimitet for å overleve. Disse medlemmer mener forslaget utfordrer vinmonopolordningen, en ordning som i dag er under press som følge av taxfreesalg og økte taxfreekvoter. Disse medlemmer viser til at Vinmonopolet er anerkjent og verdsatt av befolkningen, og at norsk alkoholpolitikk i sum skal støtte opp under Vinmonopolet som ett av de viktigste alkoholpolitiske virkemidlene vi har. Disse medlemmer viser til at flere land i Europa nå ser til monopolordningen i Norge, fordi de opplever store utfordringer knyttet til konsekvensene av befolkningens alkoholkonsum. Det er viktig å holde fast ved at Vinmonopolets formål er å bidra til begrenset tilgjengelighet til alkoholholdig drikk, og at andre hensyn ikke kan gå foran dette. Disse medlemmer mener det heller må bli enklere og bedre tilrettelagt for at småskala-produsenter som produserer sterkøl, får innpass hos Vinmonopolet om de ønsker dette.

Disse medlemmer mener den foreslåtte endringen vil svekke vinmonopolordningen ytterligere og synes det er urovekkende at representantene fra Venstre og Fremskrittspartiet setter kommersielle motiv over hensyn til folkehelse og en solidarisk og restriktiv alkoholpolitikk. Disse medlemmer mener representantforslaget som skisserer endringer

som vil gjøre produkter med høyere alkoholprosent tilgjengelig for flere og bredere segmenter, utfordrer hovedlinjene i norsk alkoholpolitikk.

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endringer i alkoholloven slik at det åpnes for salg av øl med alkoholinnhold inntil 7 volumprosent i dagligvareforretninger, med forbehold om at dette ikke utfordrer den særnorske avtalen om vinmonopol og forholdet til EØS-avtalen.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:27 S (2015–2016) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Guri Melby og Sveinung Rotevatn om heving av alkoholgrensen for øl som selges i dagligvareforretninger – vedlegges protokollen.

Oslo, i helse- og omsorgskomiteen, den 28. april 2016

Kari Kjønås Kjos

leder

Tone Wilhelmsen Trøen

ordfører

Vedlegg

Brev fra Helse- og omsorgsdepartementet v/statsråden til helse- og omsorgskomiteen, datert 18. januar 2016

Uttalelse – Dokument 8:27 S (2015-2016) om heving av alkoholgrensen for øl som selges i dagligvareforretninger

Jeg viser til brev av 18. desember 2015 fra Stortingets helse- og omsorgskomiteé hvor det bes om min uttalelse til Dokument 8:27 S (2015–2016) Representantforslag fra Guri Melby og Sveinung Rotevatn om heving av alkoholgrensen for øl som selges i dagligvareforretninger.

Representantforslaget lyder som følger:

Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endring i alkoholloven slik at det åpnes for salg av øl med alkoholinnhold inntil 7 volumprosent i dagligvareforretninger.

Bruk av alkohol kan føre til skader på individ- og samfunnsnivå. I Norge har vi tatt i bruk en bred virkemiddelpakke som skal bidra til å begrense alkoholkonsum og derigjennom redusere skader og problemer som følger av alkoholbruk. Sundvolden-plattformen og Nydalen-avtalen mellom H, FrP, KrF og V legger til grunn at hovedlinjene i alkoholpolitikken skal ligge fast. At alkoholholdige drikkevarer over 4,7 volumprosent alkohol selges gjennom Vinmonopolet er en vesentlig del av dette. Da produkter mellom 4,7 og 7 volumprosent alkohol ble flyttet fra dagligvarehandel til Vinmonopolet i 1993, ble dette gjort med sikte på å begrense alkoholkonsumet.

Den EØS-rettslige begrunnelsen for Vinmonopolordningen er basert på hensynet til folkehelsen. En forutsetning for fortsatt å ha en vinmonopolordning er at dette tiltaket inngår som del av en restriktiv, helhetlig og konsistent alkoholpolitikk. En slik endring vil føre til økt tilgjengelighet som igjen vil kunne føre til økt konsum med dertil økt risiko for skader. Å flytte salg av produkter mellom 4,7 volumprosent og 7 volumprosent fra Vinmonopolet til dagligvarehandelen vil kunne innebære at det kan stilles spørsmål ved om alkoholpolitikken fremdeles er konsistent.

Jeg merker meg at forslaget omhandler øl og ikke andre produkter med tilsvarende alkoholprosent. Etter EØS-avtalen kreves det at Norge, i sin regulering av omsetning av alkoholholdige drikkevarer, likebehandler norske og utenlandske produkter. Av hensyn til dette vil det være problematisk ikke å åpne

opp for at alle produkter opptil 7 volumprosent, som for eksempel brennevinsholdig rusbrus, selges i dagligvarehandelen, i tillegg til øl.

Jeg mener Vinmonopolet gjennom sine utsalg, og sin nettbutikk gir god tilgjengelighet til et bredt utvalg av øl med over 4,7 volumprosent alkohol. Vinmonopolet hadde ved utgangen av 2015 315 utsalg, og 91 prosent av befolkningen bor i dag i en kommune med Vinmonopol. Vinmonopolet fører et godt utvalg av øl både fra norske og utenlandske produsenter og har per dags dato 995 ulike varianter av øl i sitt bestillingsutvalg. Vinmonopolet gjør det med andre ord mulig for svært mange produsenter å få solgt sine produkter. Det vil trolig være mer krevende for småskalaprodusenter å få hylleplass i dagligvarehandelen.

Vinmonopolet merker den økte interessen for øl blant sine kunder, noe som blant annet reflekteres i økte salgstall for både norskprodusert og utenlandsk øl de siste årene. Informasjon fra Vinmonopolet viser at det i 2010 ble solgt ca 496 300 liter norskprodusert øl under 8 volumprosent, mens dette tallet for perioden desember 2014 til november 2015 var på ca 977 000 liter. I 2010 ble det solgt ca 286 500 liter utenlandsk øl under 8 volumprosent alkohol på Vinmonopolet, mens dette tallet i perioden desember 2014 til november 2015 var ca 790 700 liter. Jeg vet at Vinmonopolet, for å møte den økte interessen, arbeider med å etablere egne avdelinger for øl i utvalgte butikker. De ansatte i Vinmonopolet kan bidra med kunnskap og informasjon til forbrukere som er interessert i og som ønsker å kjøpe øl. Samtidig har Vinmonopolet etablerte rutiner for å sikre sosial kontroll og unngå salg av alkoholholdig drikk til personer under 18 og under 20 år. Forslaget vil kunne undergrave Vinmonopolets rolle som alkoholpolitisk virkemiddel og siden forslaget skiller ut øl kan det også være i strid med EØS-avtalen. Jeg oppfatter at forslaget er fremmet av hensyn til småskalaprodusentene og deres kunder. Jeg mener at resultatet vil være negativt for disse. Småskalaprodusentene vil ha utfordringer med å få samme nasjonale dekning som de i dag får igjennom Vinmonopolet i dagligvarehandelen. Jeg vil derfor ikke anbefale Stortinget å vedta forslaget.

